

Εκδηλώσεις Εορτασμού για την 76η Επέτειο της

Μάχης της Κρήτης

17-22 Μαΐου 2017

ΟΡΓΑΝΩΣΗ:
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Μήνυμα Αντιπεριφερειάρχη Ρεθύμνης και Μαρίας Λιονή για την 76η Επέτειο της Μάχης της Κρήτης.

Ο Μάιος του 1941 αποτελεί ημερομηνία σταθμό στην κρητική και παγκόσμια ιστορία, έναν ύμνο στην ελευθερία και στο υψηλό φρόνημα ανεξαρτησίας και αυτοθυσίας του κρητικού λαού. Κρήτες όλων των ηλικιών, νέοι και γέροι, άνδρες και γυναίκες, με ό,τι μέσο είχαν στη διάθεσή τους και με τους Αυστραλούς, Βρετανούς και Νεοζηλανδούς συμμάχους, έδωσαν τον αγώνα τους επί 10 μέρες έναντι στον επίδοξο κατακτητή, που εξαπέλυε διαδοχικές επιθέσεις με χιλιάδες αλεξιπτωτιστές.

Η Μάχη της Κρήτης δεν είχε αίσια κατάληξη για τις συμμαχικές δυνάμεις, ωστόσο κατάφερε σημαντικά πλήγματα στον γερμανικό στρατό, που σημείωσε 6.500 απώλειες και το κυριότερο εμπύχωσε και άλλα έθνη να αντιμετωπίσουν τη ναζιστική απειλή και να ανασυγκροτήσουν τις δυνάμεις τους, ψυχικές και στρατιωτικές, απέναντι στην "άτρωτη" γερμανική πολεμική μηχανή.

76 χρόνια μετά, το μήνυμα αντίστασης των Κρητών μαχητών και των συμμάχων τους παραμένει ανεξίτηλο στη μνήμη όλων μας, θυμίζοντάς μας ότι ο αγώνας για την ελευθερία είναι υπόθεση καρδιάς και ψυχής, αποτελώντας πηγή δύναμης και ελπίδας, αλλά και πρότυπο δράσης για τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε σήμερα. Προκλήσεις και δυσκολίες που πολλές φορές μοιάζουν ανυπέρβλητες.

Πρόσκληση

Παρακαλούμε να τιμήσετε με την παρουσία σας τις εκδηλώσεις εορτασμού για την 76η Επέτειο της Μάχης της Κρήτης, σύμφωνα με το πρόγραμμα.

Ρέθυμνο, Μάιος 2017
Η Αντιπεριφερειάρχης Ρεθύμνης

Μαρία Λιονή

Τετάρτη 17 Μαΐου 2017

Ώρα 08:00

Επίσημη έπαρση της σημαίας στο Ηρώο του Αγνώστου Στρατιώτη από άγημα του 547 Α/Μ Τ.Π.

Τετάρτη 17 Μαΐου έως Κυριακή 21 Μαΐου 2017

Τμήμα Δοκίμων Αστυφυλάκων Ρεθύμνης

Ώρες 10:00 - 14:00

Ανοιχτός για το κοινό Μουσειακός χώρος με εκθέματα από τη Μάχη της Κρήτης.

Πέμπτη 18 Μαΐου 2017

ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Μνημείο Ελλήνων & Αυστραλών Πολεμιστών - "Θέση Σταυρωμένος"

Ώρα 10:30

- Προσέλευση των Επισήμων και των Αρχών στον χώρο του Μνημείου.
- Απόδοση τιμών από Στρατιωτικό Άγημα του 547 Α/Μ Τ.Π. & την μπάντα του παραρτήματος μουσικής του Π.Ν. Κρήτης.
- Επιμνημόσυνη δέηση στο Μνημείο Πεσόντων Ελλήνων και Αυστραλών Πολεμιστών την οποία θα τελέσει ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου κ. Ευγένιος.
- Εγερτήριο Σάληπισμα - Κατάθεση Στεφάνων
- Τήρηση 1' σιγής - Ανάκρουση Εθνικών Ύμνων
- Πέρασ τελετής - Αναχώρηση Επισήμων και Αρχών.

Μνημείο Μνήμης της Μάχης της Κρήτης (πλατεία Εφέδρων Αξιωματικών)

Ώρα 11:30

- Προσέλευση των Επισήμων και των Αρχών στον χώρο του Μνημείου.
- Απόδοση Τιμών από Στρατιωτικό Άγημα του 547 Α/Μ Τ.Π. & την μπάντα του παραρτήματος μουσικής του Π.Ν. Κρήτης.
- Μικρή δεξίωση από τον Σύνδεσμο Εφέδρων Αξιωματικών στο κτίριο του Σ.Ε.Α.Ν. Ρεθύμνης.

Ώρα 12:00

- Επιμνημόσυνη δέηση στο Μνημείο - Εγερτήριο Σάληπισμα - Κατάθεση Στεφάνων - Τήρηση 1' σιγής - Ανάκρουση Εθνικών Ύμνων - Απονομή των υποτροφιών RSL σε πρωτεύσαντες μαθητές της Π.Ε. Ρεθύμνης, Π.Ε. Χανίων, Π.Ε. Ηρακλείου στις Πανελλήνιες Εξετάσεις.
- Πέρασ τελετής - Αναχώρηση Επισήμων και Αρχών.

Ώρα 18:00

- Προσέλευση των Επισήμων και των Αρχών στον χώρο του Ηρώου.
- Απόδοση τιμών από το Άγημα του 547 Α/Μ Τ.Π. & την μπάντα του παραρτήματος μουσικής του Π.Ν. Κρήτης.
- Επιμνημόσυνη δέηση στο Μνημείο Πεσόντων Ελλήνων και Αυστραλών Πολεμιστών την οποία θα τελέσει ο Σεβ. Μητροπολίτης Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου κ. Ευγένιος. - Τελετή - Κατάθεση Στεφάνων στο Ηρώο και στην προτομή του Συνταγματάρχη Στυλίου Ι. Μανιουδάκη - Τήρηση 1' σιγής - Πέρας τελετής.

ΔΗΜΟΣ ΑΓ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Ηρώο Μνήμης & Ειρήνης - Ελλήνων & Συμμάχων - θέση "Πρέβελη"

Ώρα 19:30

- Προσέλευση των Επισήμων και των Αρχών στον χώρο του Ηρώου.
- Υποδοχή των προσκεκλημένων από τον Ηγούμενο της Ι.Μ. Πρέβελη Πατέρα Ιάκωβο, τον Σεβ. Μητροπολίτη Λάμπης, Συβρίτου & Σφακιών κ.κ. Ειρναίο και τον Δήμαρχο Αγ. Βασιλείου κ. Ιωάννη Ταταράκη.
- Απόδοση τιμών από το Άγημα του 547 Α/Μ Τ.Π. & την μπάντα του παραρτήματος μουσικής του Π.Ν. Κρήτης.
- Έναρξη τελετής - Επιμνημόσυνη δέηση - Χαιρετισμός από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Λάμπης, Συβρίτου & Σφακιών κ.κ. Ειρναίο - Ομιλία από τον Αντιδήμαρχο Αγίου Βασιλείου κ.

Βασιλείο Θεοδωράκη. - Εγερτήριο Σάλπισμα - Κατάθεση Στεφάνων - Τήρηση 1' σιγής - Ανάκρουση Εθνικών Ύμνων - Πέρας Τελετής.

- Αναχώρηση Επισήμων και Αρχών για την Ι. Μ. Πρέβελη.
- Ξενάγηση των Αρχών και των Επισήμων στους χώρους του Μουσείου της Ι. Μ. Πρέβελη.
- Κέρασμα από την Ι. Μ. Πρέβελη.

Παρασκευή 19 Μαΐου 2017

ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Ώρα 08:30

- Εορταστικές εκδηλώσεις - ομιλίες στα σχολεία της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για τη σημασία της Μάχης της Κρήτης τις δύο (2) πρώτες ώρες. Τα μαθήματα θα συνεχιστούν κανονικά μέχρι το πέρας του ωραρίου.

Μνημείο Ελλήνων & Συμμάχων - θέση "Μισίρια"

Ώρα 11:30

- Προσέλευση των Επισήμων και των Αρχών στο χώρο του Μνημείου.
- Απόδοση τιμών από Στρατιωτικό Άγημα του 547 Α/Μ Τ.Π. και τη Φιλαρμονική του Δήμου Ρεθύμνης.
- Επιμνημόσυνη Δέηση στο Μνημείο των 110 Μαρτύρων, την οποία θα τελέσει ο Σεβ. Μητροπολίτης Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου κ. Ευγένιος.
- Στέψη του Μνημείου από μαθητές της Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και το Σώμα Ελλήνων Προσκόπων, με τη συμμετοχή της Φιλαρμονικής του Δήμου Ρεθύμνης και τη φροντίδα των Διευθυντών των Σχολείων. Συντονίζει η υπεύθυνη της Ομάδας Φυσικής Αγωγής της Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνης, κα Μαρία Παλάση.
- Εγερτήριο Σάλπισμα - Ονομαστική Αναφορά Τιμής στους εκτελεσθέντες ήρωες. Κατάθεση στεφάνων - Τήρηση 1' σιγής - Ανάκρουση Εθνικών ύμνων - Πέρας Τελετής - Αναχώρηση Επισήμων και των Αρχών.

Σάββατο 20 Μαΐου

ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Μνημείο Ελλήνων Πεσόντων - θέση "Λατζιμάς"

Ώρα 10:00

- Προσέλευση Επισήμων και των Αρχών στον χώρο του Μνημείου. Απόδοση τιμών από το Τιμητικό Άγημα της ΕΛ.ΑΣ. συνοδευόμενο από τη Σημαία της Σχολής Αξιωματικών και την Μπάντα της ΕΛ.ΑΣ.

• Έναρξη Τελετής. Επιμνημόσυνη δέηση στο Μνημείο Πεσόντων την οποία θα τελέσει ο Σεβ. Μητροπολίτης Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου κ. Ευγένιος.

• Προσκλητήριο των νεκρών - Εγερτήριο Σάλπισμα - Κατάθεση Στεφάνων.

• Χαιρετισμοί από: την Αντιπεριφερειάρχη Ρεθύμνης κα Μαρία Λιονή, τον Δήμαρχο Ρεθύμνης κ. Γεώργιο Μαρινάκη και τον Πρόεδρο της Πανελληνίας Ένωσης Μυλοποταμιτών κ. Σπύρο Φακιδάρη.

Τήρηση 1' σιγής - Ανάκρουση Εθνικού Ύμνου.

• Πέρας τελετής.

Κυριακή 21 Μαΐου 2017

ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Ώρα 10:00

• Επίσημη Δοξολογία στον Μητροπολιτικό Ναό των Εισοδίων της θεοτόκου.

• Απόδοση Τιμών από Τιμητικό Άγημα της ΕΛ.ΑΣ. συνοδευόμενο από τη Σημαία της Σχολής Αξιωματικών και την Μπάντα της ΕΛ.ΑΣ.

"Δρόμος Θυσίας προς τιμή των Πεσόντων στη Μάχη της Κρήτης".

• **10:30** Εκκίνηση αθλητών από το Μνημείο Πεσόντων Μισιρίων.

Τμήμα Δοκίμων Αστυφυλάκων Ρεθύμνου (Σχολή Αστυφυλάκων)

• **10:30** Αφιξη Επισήμων, Αρχών στον χώρο του Ηρώου του Τμήματος.

• **10:35** Απόδοση τιμών από Τιμητικό Άγημα της ΕΛ.ΑΣ.

συνοδευόμενο από τη Σημαία της Σχολής Αξιωματικών και την Μπάντα της ΕΛ.ΑΣ.

• **10:40** Αφίξεις αθλητών στον χώρο του Ηρώου του Τμήματος συνοδεία φοριοφόρου οχήματος και ιατρού του 547 Α/Μ Τ.Π.

• **11:00** Επιμνημόσυνη δέηση στο Ηρώο του Τμήματος στη Μνήμη των Ηρώων, που έπεσαν κατά τη Μάχη της Κρήτης.

• Ημερήσια διαταγή - Προσκλητήριο νεκρών - Κατάθεση Στεφάνων - Τήρηση 1' σιγής - Ανάκρουση Εθνικών Ύμνων.

• Απονομή επάθλων στους πρωτεύσαντες αθλητές του "Δρόμου Θυσίας". Πέρασ τελετής.

• **12:15** Δεξίωση Επισήμων στο Αθούλιο της Σχολής από την Περιφέρεια Κρήτης και τη Διοίκηση της Σχολής.

19:00 Επίσημη Υποστολή της Σημαίας της Πόλης στο Ηρώο του Αγνώστου Στρατιώτη από Άγημα του 547 Α/Μ Τ.Π.

Δευτέρα 22 Μαΐου 2017

Τ.Ε.Ι. ΚΡΗΤΗΣ, ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΠΕΡΙΒΟΛΙΑ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Ώρα 19:30

• Προβολή ντοκιμαντέρ: **"Το Αμάρι στις φλόγες, 1944"** & **"Πυρπόληση των γυναικών στην Καλή Συκιά"**. Έρευνα-Σενάριο-Παραγωγή: Γιάννης Κανελλάκης, Μανόλης Παντινάκης. Εικονοληψία: Νίκος Σαράντος. Σκηνοθεσία: Τάσος Μπισσίμ. Βράβευση των συντελεστών. Θα ακολουθήσει συζήτηση με τους επιζώντες της Μάχης της Κρήτης. Συντονιστής: Καθηγητής Νεκτάριος Παπαδογιάννης, Πρόεδρος Τμήματος Μηχανικών Μουσικής Τεχνολογίας και Ακουστικής, Τ.Ε.Ι. Κρήτης.

Χρονικό της Μάχης της Κρήτης

- **28 Οκτωβρίου 1940.** Κήρυξη ελληνο-ιταλικού πολέμου.
- **Νοέμβριος 1940.** Βρετανικά συμμαχικά στρατεύματα αναλαμβάνουν την άμυνα της Κρήτης. Η 5η Μεραρχία Κρητών μεταφέρεται στην Αθήνα.
- **15 Απριλίου 1941.** Μετά από αλληλεπλήθηλε συσκέψεις, το Γερμανικό επιτελείο αποφασίζει την κατάληψη της Κρήτης. Στο δεύτερο δεκαπενθήμερο του Απριλίου σχεδιάζεται η μεταφορά ελληνικών και βρετανικών δυνάμεων από την ηπειρωτική Ελλάδα στην Κρήτη.
- **23 Απριλίου 1941.** Η Ελληνική Κυβέρνηση μεταφέρεται στην Κρήτη.
- **25 Απριλίου 1941.** Αποβίβαση σημαντικής δύναμης Νεοζηλανδών στην Κρήτη.
- **28 Απριλίου 1941.** Υπό την προεδρία του Έλληνα πρωθυπουργού Ε. Τσουδερού πραγματοποιείται στα Χανιά σύσκεψη της ελληνικής ηγεσίας και των Βρετανών αξιωματικών. Ζητείται ενίσχυση για την στρατιωτική προετοιμασία και την αποτελεσματικότερη άμυνα του νησιού.
- **29 Απριλίου 1941.** Ο διοικητής της νεοζηλανδικής μεραρχίας Στρατηγός Φράιμπεργκ φθάνει στην Κρήτη.
- **30 Απριλίου 1941.** Ο Φράιμπεργκ αναλαμβάνει τη διοίκηση των συμμαχικών δυνάμεων του νησιού.
- **14 Μαΐου 1941.** Στρατιωτικοί στόχοι της Κρήτης βομβαρδίζονται συστηματικά και επακολουθεί μεγάλη επίθεση.
- **8-19 Μαΐου 1941.** Προσγειώνονται τα πολεμικά αεροπλάνα της γερμανικής αεροπορίας στα αεροδρόμια της Αττικής και της Νότιας Ελλάδας και προετοιμάζονται για επίθεση.
- **20 Μαΐου 1941.** Την 6:30 πρωινή αρχίζει η γερμανική

επίθεση. Βομβαρδίζονται και ρίχνονται αλεξιπτωτιστές στα Χανιά, στο Ρέθυμνο και το Ηράκλειο. Σημειώνονται κατά τόπους συγκρούσεις των Γερμανών αλεξιπτωτιστών με τα συμμαχικά στρατεύματα, τα οποία ενισχύονται από τον ντόπιο πληθυσμό.

• **21 Μαΐου 1941.** Οι Γερμανοί ρίχνουν το βάρος της επίθεσής τους στην κατάληψη του αεροδρομίου του Μάλμε. Το απόγευμα προσγειώνεται αεροπλάνο με σημαντικές στρατιωτικές δυνάμεις και υλικό για την επίθεση.

Ο βρετανικός ναυτικός στόλος της Μεσογείου χτυπά τη γερμανική νηοπομπή, που κατευθύνεται προς την Κρήτη. Βυθίζονται 15 επιταγμένα σκάφη με άγνωστο αριθμό θυμάτων ή αγνοουμένων.

• **22 Μαΐου 1941.** Το αεροδρόμιο του Μάλμε καταλαμβάνεται οριστικά από τους Γερμανούς. Προσπάθεια ανακατάληψης από ελληνικές και συμμαχικές δυνάμεις δεν αποδίδει.

• **23 Μαΐου 1941.** Η ελληνική πολιτική ηγεσία εγκαταλείπει την Κρήτη με το αντιτορπιλικό "Νηικό". Με το μήνυμά του στο Στρατηγείο ο Τσόρτσιλ τονίζει: "Η μάχη της Κρήτης πρέπει να κερδηθεί".

• **24 Μαΐου 1941.** Οι βομβαρδισμοί των πόλεων της Κρήτης συνεχίζονται. Στα Χανιά οι Γερμανοί παίρνουν την πρωτοβουλία των κινήσεων. Στο Ρέθυμνο και το Ηράκλειο οι αμυνόμενοι δηλώνουν ότι θα συνεχίσουν τη μάχη "μέχρις εσχάτων".

• **25 Μαΐου 1941.** Οι Γερμανοί καταλαμβάνουν την Κάντανο. Η απρόσμενη αντίσταση του λαού της Καντάνου πυροδοτεί το μίσος των Γερμανών, που ξεσπά σε αντίποινα με ομαδικές εκτελέσεις, πυρπολήσεις και άλλες σημαντικές καταστροφές.

• **26 Μαΐου 1941.** Καταλαμβάνεται ο Γαλατάς. Οι συμμαχικές

δυνάμεις μάχονται απελπισμένα για να προστατέψουν τα Χανιά. Με δήλωσή του ο Στρατηγός Φράιμπεργκ επισημαίνει τη δύσκολη θέση στην οποία αυτές έχουν περιέλθει.

• **27 Μαΐου 1941.** Ο Αρχιστράτηγος της Μέσης Ανατολής Ουέιβελ στέλνει μήνυμα να εκκενωθεί το νησί από τις συμμαχικές δυνάμεις. Για τη διάσωση και μεταφορά τους στέλνονται πλοία του βρετανικού στόλου. Τα Χανιά περιέρχονται στα χέρια των εισβολέων.

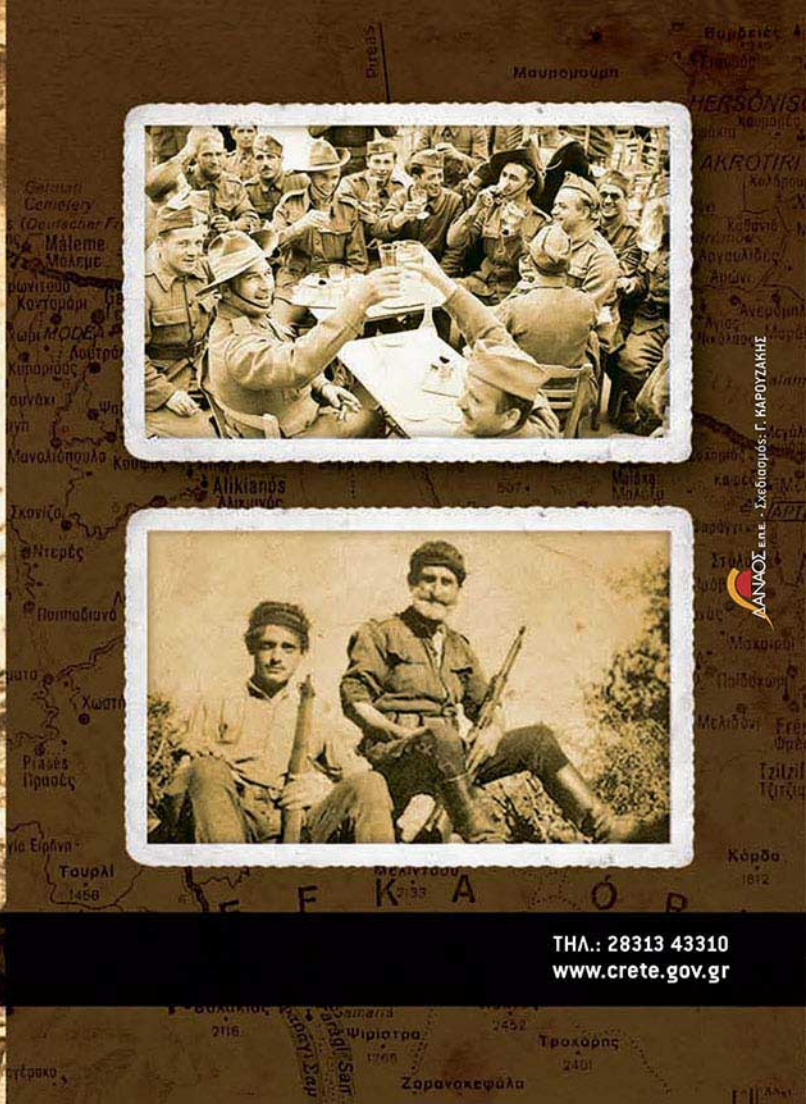
• **28 Μαΐου 1941.** Αρχίζει η κάθοδος για αποχώρηση των συμμαχικών στρατευμάτων προς τα Σφακιά. Οι Βρετανοί χωρίς να ενημερώσουν τις ελληνικές δυνάμεις εκκελώνουν τη νύχτα την πόλη του Ηρακλείου και επιβιβάζονται στα πλοία, που καταφτάνουν για τον σκοπό αυτό στο λιμάνι.

Ιταλικά στρατεύματα, που προέρχονται από τα Δωδεκάνησα, αποβιβάζονται στη Σητεία και καταλαμβάνουν το Νομό Λασιθίου.

• **29 Μαΐου 1941.** Οι τελευταίες εστίες αντίστασης στο Ρέθυμνο καταλαμβάνονται από τους Γερμανούς.

• **30 Μαΐου 1941** Ο Στρατηγός Φράιμπεργκ αποχωρεί από την Κρήτη.

• **31 Μαΐου 1941.** Το τελευταίο βρετανικό πλοίο παραλαμβάνει μέρος των συμμαχικών στρατευμάτων. Οι δυνάμεις, που δεν κατορθώνουν να επιβιβαστούν, παραδίδονται, συλλαμβάνονται ή καταφεύγουν στα βουνά της Κρήτης. Η γερμανική σβάστικα κυματίζει στο νησί, η κατοχή απλώνεται σε αυτό και ταυτοχρόνως κορυφώνεται η αντίσταση του κρητικού λαού.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ:
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

ΤΗΛ.: 28313 43310
www.crete.gov.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΠΡΟΤΕΚΤΟΡΙΑΤΟΣ ΜΝΗΜΕΩΝ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΜΝΗΜΕΩΝ
ΣΧΕΔΙΟΜΟΣ: Γ. ΚΑΡΟΥΖΑΝΗΣ